

Σχολική και Πανεπιστημιακή Υποστήριξη Προσφύγων από την Ουκρανία

Το Δίκτυο ΕΥΡΥΔΙΚΗ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δημοσίευσε στις 12 Ιουλίου 2022 δύο εκθέσεις που αφορούν στην ένταξη των Ουκρανών προσφύγων στις χώρες υποδοχής:

«Υποστήριξη μαθητών προσφύγων από την Ουκρανία σε σχολεία στην Ευρώπη» και «Υποστήριξη μαθητών προσφύγων από την Ουκρανία στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ευρώπη». Αυτές οι εκθέσεις εξετάζουν ορισμένες από τις βασικές πολιτικές και μέτρα που αναπτύχθηκαν από ανώτατες εκπαιδευτικές αρχές σε όλη την Ευρώπη και που μπορούν να βοηθήσουν σχολεία και ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να ενσωματώσουν και να βοηθήσουν παιδιά και πρόσφυγες που φθάνουν από την Ουκρανία.

Η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία έχει αποτελέσει σοβαρή απειλή για τις ζωές εκατομμυρίων ανθρώπων, πολλοί από τους οποίους έχουν αναγκαστεί να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους και να αναζητήσουν προστασία σε γειτονικές ευρωπαϊκές χώρες. Οι χώρες υποδοχής έχουν πλέον την ευθύνη να ανταποκριθούν σε αυτή την κατάσταση παρέχοντας στους πρόσφυγες από την Ουκρανία διάφορα μέτρα υποστήριξης για τη διευκόλυνση της ταχείας και επιτυχούς ένταξής τους. Τα σχολεία και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στις χώρες υποδοχής πρέπει να παρέχουν σε αυτά τα παιδιά ποιοτική εκπαίδευση και ψυχοκοινωνική υποστήριξη.

Όπως δήλωσε η Mariya Gabriel, αρμόδια Επίτροπος για την Καινοτομία, την Έρευνα, τον Πολιτισμό, την Εκπαίδευση και τη Νεολαία, «οι ευρωπαϊκές χώρες έχουν ήδη προχωρήσει σε σημαντικά βήματα για την ενσωμάτωση των Ουκρανών προσφύγων στα σχολικά τους συστήματα και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κινητοποιεί διάφορα μέσα πολιτικής και προγράμματα για την υποστήρισή τους.

Παρέχουμε οικονομική υποστήριξη στα σχολεία, επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, καθώς και πρόνοιες για την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα μέσω του Ταμείου Συνοχής της ΕΕ, του Erasmus+ και του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης. Δημιουργήσαμε μια Ομάδα Αλληλεγγύης για την Εκπαίδευση της ΕΕ για την Ουκρανία για να εντοπίσουμε τις ανάγκες των παιδιών της Ουκρανίας και να υποστηρίξουμε τα κράτη μέλη που τα φιλοξενούν. Παρέχουμε πρόσβαση σε εκπαιδευτικό υλικό στα ουκρανικά και προσφέραμε διαδικτυακούς πόρους και μαθήματα για δασκάλους μέσω του School Education Gateway. Υποστηρίζουμε τις ανταλλαγές εκπαιδευτικών στην κοινότητα του eTwinning.

Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξουσιοδοτεί την τριτοβάθμια εκπαίδευση και την ερευνητική κοινότητα να παρέχει αμέριστη υποστήριξη στα πανεπιστήμια, τους φοιτητές και το προσωπικό της Ουκρανίας».

Οι εκθέσεις παρέχουν ενημερωμένες πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν μέσω έρευνας για τις χώρες που αποτελούν μέρος του Δικτύου Ευρυδίκη (εκτός από την Ουγγαρία και τη Σερβία). Βασίζονται σε ευρήματα δύο προηγούμενων εκθέσεων της Ευρυδίκης: Ενσωμάτωση μαθητών από μεταναστευτικό υπόβαθρο σε σχολεία στην Ευρώπη: Εθνικές πολιτικές και μέτρα και Ενσωμάτωση αιτούντων ασύλου και προσφύγων στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση στην Ευρώπη: Εθνικές πολιτικές και μέτρα. Το έτος αναφοράς για τις δύο νέες εκθέσεις είναι το σχολικό έτος 2021/2022. Ενώ οι ευρωπαϊκές χώρες έχουν ήδη προβεί σε πολλές ενέργειες για την πρόσβαση των μαθητών και των φοιτητών στα τοπικά εκπαιδευτικά συστήματα, υπάρχουν ορισμένοι τομείς που θα μπορούσαν να ενισχυθούν.

Οι εκθέσεις υπογραμμίζουν περαιτέρω τα ακόλουθα κύρια ευρήματα:

- Υπάρχουν μεγάλες διαφορές μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών ως προς τον αριθμό των μαθητών και των φοιτητών Ουκρανών προσφύγων. Σε όλες τις χώρες, ορισμένα από αυτά τα παιδιά δεν είχαν ακόμη εγγραφεί στα σχολεία τον Μάιο του 2022.
- Τα περισσότερα ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά συστήματα αναφέρουν ότι προωθούν την ένταξη των παιδιών σχολικής ηλικίας στις κανονικές τάξεις σε συνδυασμό με την εντατική υποστήριξη για την εκμάθηση της σχολικής γλώσσας.
- Η πλειονότητα των ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών συστημάτων παρέχει υποστήριξη ανώτατου επιπέδου σε μαθητές πρόσφυγες που επιθυμούν να παρακολουθήσουν εξ αποστάσεως εκπαίδευση σύμφωνα με τα αναλυτικά προγράμματα της Ουκρανίας και έχουν ψηφίσει ειδικούς νόμους ή έχουν παράσχει νομική ευελιξία που επιτρέπει την πρόσληψη ή τη συνεργασία με Ουκρανούς δασκάλους.
- Σε σύγκριση με τις πολιτικές και τα μέτρα που καλύπτουν τις εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών προσφύγων, υπάρχουν λιγότερο στοχευμένες πρωτοβουλίες που εστιάζουν στις ψυχοκοινωνικές τους ανάγκες, ειδικά όσον αφορά στην αρχική αξιολόγηση, τις κατευθυντήριες γραμμές των αναλυτικών προγραμμάτων και την κατάρτιση των εκπαιδευτικών.
- Η πλειονότητα των ευρωπαϊκών χωρών έχει θεσπίσει περισσότερα από πέντε διαφορετικά μέτρα μεγάλης κλίμακας στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης προκειμένου να ενσωματώσουν Ουκρανούς εκπαιδευόμενους, αλλά υπάρχει σημαντική διακύμανση σε επίπεδο εφαρμογής πολιτικών.
- Τα πιο κοινά μέτρα υποστήριξης για τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι η εκπαίδευση ή υποστήριξη στη γλώσσα υποδοχής, η ψυχολογική υποστήριξη, η ακαδημαϊκή καθοδήγηση, τα εισαγωγικά μαθήματα, η οικονομική υποστήριξη και οι δεσμευμένες θέσεις σπουδών.
- Η αναγνώριση των προηγούμενων μαθησιακών επιτευγμάτων μπορεί να είναι μια σοβαρή πρόκληση, ιδιαίτερα όταν δεν μπορούν να προσκομιστούν τεκμηριωμένες αποδείξεις προσόντων. Πολλές χώρες δεν διαθέτουν συστηματικές διαδικασίες για να ανταποκριθούν σε τέτοιες καταστάσεις ή δεν χρησιμοποιούν ειδικά εργαλεία που μπορούν να συμβάλουν στη διασφάλιση της ομαλής και δίκαιης αναγνώρισης.

Συνολικά, και οι δύο εκθέσεις παρέχουν νέες ιδέες για το πώς τα ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά συστήματα μπορούν να εξασφαλίσουν ότι οι μαθητές από την Ουκρανία έχουν πρόσβαση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την υποστήριξη που χρειάζονται.

